מצוה שלחני · ומכי פרכינן נמי בפרק כ"ג בסנהדרין (דף יח:) גבי מלך דאמר לה מולן ולה מולין לאמטו לרבי יהודה אומר אם לה לה לאולן ולינה זכור למוב לימי והאמר רב אחי וט' ומאני מלוה שלחני וקשיא לר"י למאי לה מצטי הכי בפרק שני דכתובות (דף יז.) מעבירין אם המת מלפני כלה וזה וזה לפני מלך ישראל אומרו עליו על לגרייפס המלך שעבר לפני הכלה ובשבועה מכמים וקא פריך מכלל דשפיר עבד והאמר רב אחי וכו' ומאני פרשת דרכים הוא ואמאי לה מצטי מלוה שלחני ומו לימה למימה והא ההיא גופיה דיב אחי מיירי במקום מלוה דמעיקרא אמרי' לפי' למ"ל רב שמחל על כבודו כבודו מחול כשיא שמחל על כבודו אין כבודו מחול ומוחיב ליה מעשה דרבי אליעזר ורבי יהושע ורבי לוקן שהיו מסובין בבית המשתה בגו של ר"ג ברבי והיה ר"ג עומד ומשקה עליהן וכו' אלא לא תימא הכי תימא שמחל על כבודו אין כבודו מחול אבל מלוה אפילו במקום מלוה דומיא דמעשה בהוא מעשה דרבן גמליאל שהיה סטוטת מלוה ומחל על כבודו כשביל כבוד מכמים אורחין שהיו מסובין בסטוטתו ומייתי עליה דאברהם אביו והוא עומד עליהם ללמוד דלפי' במקום מלוה אמר רב שלח לין כבודו מחול וגרסה לקמן דקא סייב לימיה מלוה שלחני דמחול על כבודו מקום כבוד התורה שהוא כבוד השכינה וכן היתה דפרק קמן גדול (סנהדרין יח:) דאולן לו מיבס מוחל על כבודו כדי לקיים מלוה שלחני שהיה עליו לעשות פולמים ומרחה בעלמו שלחני שהיה עליו לאכול בכל היום לכבוד התורה (דף י.) ופ"ק דקידושין (דף נב:) שמוחל על כבודו כדי לחלוק כבוד לבעל ושם כגון לכלה וע"ח כזה גזירת הכתוב הוא שליט מוחל לפי' במקום מלוה שהרי מלוה ביבוד עלמו שהן לריכין לעשות בו למלך בבוד גדולה ממלוה ביבוד שחייב המלך לנהוג בהו שהרי גם עליהן לחמרה מוכה שום תשים עליך מלך שהמת לימיו עליך ולא לימלך עליו נמלא דמה שהמלך מכבדו ליכא מלוה: **אורך** היום נתחייבו שונלי ישראל כליה · ירושלמי מני רבי חניגא ברבי גמליאל לומר הרבה מלוים נפלו בחוצו יום שהחניפו לו ודבר תמוה לומר שם היה רלוי "מפני החורה ליון לחמת היתה מישראל לגלה מקום דזילה מילחת כמו שפירש" שיתחייבו על חטופה מוטעת כחת טוטע גדול (ג) ופירש ר"י חמ"ג דאמר בפרק חטת חלילה (יבמות קג.) ובפרק החולן (שם מה:) גבי רב מרי דמייה רבא לפוטרמי דבבל וגבי לוספיזכיה דרב חלא בר אחבה שם היתה חמו מישראל מקרב אחיך קרינן ביה (קדושין דף עו:) סיום דוקא גבי בשיאות ושרוות בעלמא דליכא שרוות בחתא דדרבנן שום תשים עליך מלך מקרב אחיך מדאמר משומת למקרב אחיך ש"מ דבשיון בהו מקרב אחיך קלא כגון אמו מישראל אבל מלך חוץ ושבה עליו "מקרב אחיך תשים עליך מלך" דקפיד קרא גבי מלך עד שיהא ממש מקרב ממולא מחבין ואמו מישראל ול' היתה החטופה שמלך בזרוע שלא כדין תורה והודו לו והחזיקו בכך וכי שלא יוכלו למחות היה להן לשתוק ולא להחזיקו והכי שנא החטופה בדבר עבירה שמחניף לאחיו מפניו ואינו חושש על ירלת הקב"ה ושנאה עין שלמעלה כלומר אינה רוחה בישראל דעבירה יוחנן בגמרא לין בודקין מן המוכח כתיב שום תשים עליך מלך אין לי אלא מלך מיון לרבות שוטרי הרבים וגבאי לדקה וסופרי דייינין ומכין ברלוטות ת"ל מקרב אחיך תשים עליך מלך כל שהשימוהו עליך לא יהא גלגל מן הכרוכין שבאחיך:

כל המחניף לאחיו · יש לפרש שלא במקום סכנה אבל במקום סכנה מותר כי היא דפרק ארבעה מדיים לגלעד דישראל לו בהדיה הרי בני מוחזי קס חד שחטיה לאחריה אמר ליה לעולה יהות עבדי אמר ליה אין ופרע ו בית השחטה כי אמת לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה ולמת מ"ל לחזקיה ידי עוברי עבירה ת"ל רבי יוחנן נפשך הלואה:

מאתחלתא דמועד: וחזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנו לראש הכנסת: *שכשעה מינה חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב? אמר אביי "כולה משום כבודו דמלך: והמלך עומד ומקבל וקורא יושב, אגריפס המלך עמד וקיבל וקרא עומד: עומד, מכלל דיושב והאמר מר *אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד שנא' "ויבא המלך דוד וישב לפני ה' ויאמר וגו' כדאמר רב חסדא בעזרת נשים, הבא נמי בעזרת נשים: ושבחוהו חכמים: שבחוהו, מכלל דשפיר עבד-האמר רב אשי אפי' למ"ד *נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול, מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול שנא' "שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך: מצוה שאני: ובשהגיע ללא תוכל להת: תנא *משמיה דרבי נתן באותה שעה נתחייבו שונאי ישראל כליה שנתחניפו לו לאגריפס אמר ר' שמעון בן חלפתא מיום שגבר אגריפה של חנופה נתעוורתו (ה) הדיינין ונתקלקלו המעשים ואין אדם יכול לומר לחבירו מעשי גדולים ממעשיך. דרש ר' יהודה בר מערבא ואיתימא ר' שמעון בן פזי מותר להתניף לרשעים בעולם הזה שנאמר "לא יקרא עוד לנבל נדיב וכלילי לא יאמר שוע" מכלל דבעולם הזה שרי ר' שמעון בן לקיש אמר מהכא "כראות פני אלהים ותרצני" ופליגא דרבי לוי דאמר רבי לוי משל של יעקב ועשו למה הדבר דומה לאדם שזימן את חבירו והביר בו שמבקש להורגו, אמר לו מעם תבשיל זה שאני טועם כתבשיל שטעמתי בבית המלך, אמר-ידע ליה מלכא, מסתפי ולא קטיל ליה. אמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם שנא' "וחנפי לב ישימו אף" ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת שנאמר "לא" וישועו כי אסרם": סימן א"ף עזב"ר גיהב"ם ביד"ו ניד"ה גול"ה: ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעי אמן מקללין אותו שנא' "אומר לרשע צדיק אתה יקבוהו עמים יזעמוהו לאומים *ואין קוב אלא קללה שנא' "לא קבה אל" ואין לאום אלא עוברין שנא' "ולאום מלאום יאמץ" ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה נופל בגידנם שנא' "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגו', מה כתיב אחריו "לכן כאכל קש לשון אש וחשש להבה ירפה וגו' ואמר רבי אלעזר כל המחניף לחבירו סוף נופל בידו ואם אינו נופל בידו נופל ביד בניו ואם אינו נופל ביד בניו נופל ביד בן בנו שנא' "ויאמר ירמיה לחנניה אמן כן יעשה ה' יקם ה' את דבריך וכתיב וידי

מלומת דמחחיל מוטב · ומיהו ביו"ט לה שלין תיקון הבימה דוחה לה לח הבמה ולה יו"ט ומחחיל נמי לה מבדיל לה דלחקה לה מזרה והלי טעמת מפרש בגמ' ירושלמי (פ"ה) בחם' מגילה דקחני הקהל מחחרין כחחל להיות בשבת וקחמר מפני הבימה, ועבדה מחחמול דחקה לה מזרה לגקוברי"ל בלע"ז: למלכי בית דוד · לבל לה למלכי בית חשמונלי: לחני למתן דלחמר. בקידושין בפ"ק (דף לב:): לגרופה · כחה של חטיפה לחע"ג דלחמו מיכרלל לין רלוי למלכים לעבד היה וזילל מילחה: נחטוטו הדיינין · שהחניפו הדיינין לח בעלי הדין: ונתקלקלו המעשים: שהגדולים רלו שוברי טבילה ומלין לה מיטו בידם מפני חטופה: ומלין לדם שיכול לומר לחבירו מעשי גדולים ממעשיך · שמחוך שלה מיטו בשובי מבירה למדו הדוכות לח מעשיהם ומלמת כולן עובדין: לכילי · לשון כלחה בפני (מהלים קיט) שמחלוה לשחוק יין חדיר: ופליגא · הל דבים לגרים דלמר להחניפו לעכו לחפוך לומר לו רלוי פיך כרלות פני וגו' פליגא לדרבי לוי דלמר לה להחניפו כחטין חלה לחיים עליו ולהודיעו שהוא רגיל לגרות מלחים: לה ישושו כי לפרכם: כשיוטו עליהם יסורין לה יוטילם עוטה: ויחמר ירמיהו לחכניה הכביה · שחמר נכוחת שקר על גלות יכניה ולכי המקום שנלו עמו בעוד שנחנים ימים לגי מסיבה לה המקום הזה לחמן כן יעשה ה' חטופה שיהיה לו, שהיה לו לומר בהדיה שקר לחמה ניבה: "ויכי הוא בשער בניימין · לחחר כמה ימים היה ירמיה יולה מירושלים ללכת לרן בניימין לחוק משם נבואה לו ומפסו ירלים ויחמר לו לל הכשדים לחמה טופל בגמולה

בו שמבקש להורגו, אמר לו מעם תבשיל זה שאני טועם כתבשיל שטעמתי בבית המלך, אמר-ידע ליה מלכא, מסתפי ולא קטיל ליה. אמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם שנא' "וחנפי לב ישימו אף" ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת שנאמר "לא" וישועו כי אסרם": סימן א"ף עזב"ר גיהב"ם ביד"ו ניד"ה גול"ה: ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעי אמן מקללין אותו שנא' "אומר לרשע צדיק אתה יקבוהו עמים יזעמוהו לאומים *ואין קוב אלא קללה שנא' "לא קבה אל" ואין לאום אלא עוברין שנא' "ולאום מלאום יאמץ" ואמר רבי אלעזר כל אדם שיש בו חנופה נופל בגידנם שנא' "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגו', מה כתיב אחריו "לכן כאכל קש לשון אש וחשש להבה ירפה וגו' ואמר רבי אלעזר כל המחניף לחבירו סוף נופל בידו ואם אינו נופל בידו נופל בידו נופל ביד בניו ואם אינו נופל ביד בניו נופל ביד בן בנו שנא' "ויאמר ירמיה לחנניה אמן כן יעשה ה' יקם ה' את דבריך וכתיב וידי

פג א מיי' פ"ג מהלכות תגיגה הלכה ד סמג עשין לג:
פד ב מיי' שם פ"ו ג:
פה ג מיי' פ"ו מהלכ' ת"ת פ"ג סמ"ע י"ד סימן רמד סעיף יד:
פו ד מיי' פ"ב מהל' מלכים הלכה ג:
פז ה מיין שם' יהלים סימן סט שמה אתו כתוב ג"כ מנה ת"ר מנה:

[קדושין נב:]

ל"ג ע"פ ס"ת ב"ק

תוספות הב"ח

(ה) גם' מתעוורו (הדיינין) מז"ח · וכ"ג נ' רש"י פדיינין: (ו) תום' ד"ה אותו וכו' ופי' ר"י. כ"כ מיין בשום' פרק מחלן דף מה פירש בשלו בשם ר"ת:

[סנהדרין נב:]

גליון השים

תום' ד"ה אותו פיוט וכו' מגה מן סנהדרים שבחתיך · ופי' כ"כ דף ג ע"ב תוד"ה כל: ד"ה כל שמחניף וכו' במקום סכנה מוחר · מב"ע סימן קג:

[סנהדרין נב:]

ג"ה מאבות ר"ג ע"ש ב"ש חנופה

מיכה ג' ג'

שם

משלי כד

במדבר כג

בראשית כה

ישעיה ל"ג

[בפ"ש לחיה לרשע]

ירמיה כח

[נעיל מב ומ"ק]

[שופטים פ"ז]

[סנהדרין יב: כתובות ת קדושין נב:]

ע"ר כמוכרת שמחור כלל ג פ"ב מה ע"ב